

sága, másrészt pedig az a körülmény teszi valószínűvé, hogy zombolykutatásaim alkalmával, úgy a bükki, mint a pilisi zombolyok szádájából, több alkalommal ugrasztottam ki egy-egy példányunkat.

*

A zomboly növényvilága a Bejárati-kürtőben megegyezik a zomboly környékének erdei, sziklát kedvelő növényzetével; a zombolyban pedig másodlagos eredetű ismert gombafajokat találtam.

BARLANGKUTATÓ EGYESÜLETEK KÖZLEMÉNYEI.

A Magyar Barlangkutató Társulat 1933. május hó 22-én KADIC OTTOKÁR dr. elnöklése alatt *szakülést* tartott, amelyen elsőnek SCHÖNVISZKY LÁSZLÓ *a szentendrei Saskői barlangot ismertette.* A barlang a saskői szirtek alatt nyílik. D-re néző 1.5 m. széles és ugyan olyan magas nyílása É-D-i irányban terjedő 46 m. hosszú, hátrafelé fokozatosan keskenyedő és alacsonyodó járatba vezet. A barlang két mellékjáratral s egy oduval bővül. Ennek az üregnek különös érdekessége az, hogy porhanyós andezittufában fejlődött.

Ezután SZILÁDY ZOETÁN dr. *a topánfalvai Lucsia-barlangról tartott előadást.* A barlang Topánfalvától Ny-ra kb. 150 m. magas sziklatető oldalában nyílik. Előcsarnokából meredek lejtő tágasabb terembe, egy szűk folyosó pedig meredekfalú kisebb üregbe vezet. Innen keskeny járat belső főterembe visz, amelynek belső végén oltárszerű cseppkőképződmény foglal helyet, a falakat pedig helyenként cseppkőbekéregzés fűdi. Előadó ebben a barlangban a barlangi medve, farkas és róka csontjait gyűjtötte. A medvecsonatok közül egyik-másik meg van pörköelve és fel van törve, ami az ősember jelenlétére enged következtetni. MOTTL MÁRIA dr. titkár az előadáshoz szólva közli, hogy hasonló anyag az ausztriai Potocsnik-barlangból került ki, orinyák kulturával együtt. Felhívja az előadó figyelmét arra, hogy a bemutatott csontokon több érdekes morfológiai, fejlődéstani és törzsejlődési tünet látható.

MOTTL MÁRIA dr.

A Magyar Barlangkutató Társulat 1933. május 22-én KADIC OTTOKÁR dr. elnöklése alatt *választmányi ülést* tartott, amelyen több folyó ügy letárgyalása után elnöklő a barlangkataszter néhány példányát mutatja be; ezek összefoglalva ismertetik az illető barlang irodalmát, kutatásának történetét, helyrajzi és földtani viszonyait,

valamint az ásatás kapcsán benne gyűjtött őslénytani, ősrégészeti és ősembertani anyagot s végül a barlang flóráját és faunáját. SCHÖNVISZKY LASZLÓ függetleníteni kívánja a katasztertől a hazai barlangokról felállítandó kartotékszerű katalógust, amely csak a legfontosabb adatokat foglalná magába. VÉGHÉLYI LAJOS dr. vál. tag jelenti, hogy SEBŐS KÁROLY a budakeszi Petneházi réten hasadékszerű üregre akadt, amely további feltárás esetén valószínűleg nagyobb üreggé válna. Ezt az üreget *Petneházi sziklaüreg*-nek kívánná elnevezni. KESSLER HUBERT vál. tag jelenti, hogy a Magyar Turista-Szövetség kebelében barlangkutató bizottság alakult, amely főleg a Baradla bonyolult ügyével kíván foglalkozni.

MOTTL Mária dr.

A Magyar Barlangkutató Társulat 1933. november hó 21-én KADIC OTTOKÁR dr. elnöklése alatt *szakülést* tartott, amelyen KOLOSVÁRY GÁBOR dr.: „*Ökológiai kutatásaim a Bükk-hegység barlangjaiban*“ címen ismerteti a keleti Bükk barlangjaiban pókok szempontjából végzett kutatásainak eredményét. Előadásának szövege a „Barlangvilág“ III. köt. 6—13. oldalán jelent meg. Utána ifj. SEBŐS KÁROLY: „*A királykúti zsomboly a Bükk-hegységben*“ címen tartott előadást, amelynek szövege e füzet 8. oldalán található.

MOTTL Mária dr.

A Magyar Barlangkutató Társulat 1933. november hó 21-én KADIC OTTOKÁR elnöklése alatt *választmányi ülést* tartott. Elnök közli, hogy ABEL salzburgi barlangkutató barlangkataszter-mintát küldött bírálatra. A tervezet nagy gonddal és alaposággal van összeállítva; ilyent Társulatunk, szerény helyzeténél fogva, nem tudna megvalósítani. Egy sokkal egyszerűbb barlangkataszter készítése folyamatban van. SCHREIER FERENC dr. beadványt terjeszt elő a fosztáttartalmu barlangok adatainak begyűjtése tárgyában. KESSLER HUBERT jelenti, hogy a székesfőváros csatornázási szakosztálya betónaknát építetett a Ferenchegy-i barlang nyílása fölé s ezzel tette lehetővé a barlangba való bejárását.

MOTTL Mária dr.

A Magyar Barlangkutató Társulat 1934. januárius hó 23-án KADIC OTTOKÁR dr. elnöklése alatt *szakülést* tartott, amelynek első tárgya GAÁL ISTVAN dr.: „*A bajóti barlangok diluviális faunájának néhány érdekes vonása*“ című előadása volt. Előadó ismerteti a bajóti Öregkő üregeinek fosszilis emlősmaradványait. A Jankovich- és Kiskőoldali barlangot HILLEBRAND JENŐ dr. ásta ki, fosszilis faunájukat pedig KORMOS TIVADAR dr. dolgozta fel. A Baits-barlang csontanyagát előadó ismertette. Az egymáshoz közel álló barlangok

faunája között érdekes ellentétek vannak. KORMOS dr. véleménye szerint a közel álló barlangok faunája aszerint változik, hogy milyen zsákmányállatok lakták.

Ezután HOLLENDONNER FERENC dr.: „*A Mussolini-barlang faszeneinek anthrakotomiai vizsgálata*“ című előadása következett. Előadó mindenek előtt a fosszilis faszének preparálási módját ismerteti. A Mussolini-barlang faszeneinek vizsgálata azt mutatja, hogy a barlangkitöltés legalsóbb rétegeiben gyűjtött faszének meleg s innen fölfelé fokozatosan hideg klimára utaló faemektől erednek. Az alsó rétegek szenei somtól, szömörécétől és erdei fenyőtől, a középsők erdei és vörös fenyőtől, a felső rétegek pedig cirbolya-fenyőtől erednek.

MOTTL MARIA dr.

A Magyar Barlangkutató Társulat 1934. január hó 23-án KADIC OTTOKÁR dr. elnöklése alatt *választmányi ülést* tartott. MOTTL MARIA dr. titkár jelenti, hogy HADIK JÁNOS gróf, a Társulat pártfogó és alapító tagja elhunyt. A Választmány ezután megállapítja a küszöbön álló közgyűlés napirendjét. MOTTL MARIA dr. titkár jelenti, hogy az ügyvezető elnökkel együtt rendezte a Társulatnak összes eddig beérkezett fényképeit. A Választmány MIKLOSSY GÉZA beadványát veszi tárgyalás alá, mely szerint a rendőrség bezáratta a Szemlőhegyi barlangot. A rendőrségnek bizonyára nem volt szándéka, hogy a barlangot a barlangkutató szakemberek előtt is elzárja s ezért megbizsa a vezetőséget, hogy ebben a tárgyban lépjen érintkezésbe a rendőrséggel. KESSLER HUBERT jelenti, hogy nemrég bejárta a Hosszuszói barlangot, amelyet a csehek korszerűen rendezték. Az ismeretlen részek bejárásával sikerült a Styx eredetét is megtalálni. Örömmel közli továbbá, hogy a B. E. T. E. egy nagy, a Baradlát összefoglaló rövid ismertetését adott ki.

MOTTL MARIA dr.

A Magyar Barlangkutató Társulat 1934. február hó 20-án CHOLNOKY JENŐ dr. elnöklése alatt tartotta meg *VIII. rendes közgyűlését*. Elnök felolvassa a *jégkorszakról szóló megnyitó előadását*, azután üdvözli a Magyarhoni Földtani Társulat képviselőjében megjelent VENDL ALADÁR dr.-t, a Magyar Turista Szövetség kiküldöttjét VIGYAZÓ JÁNOS dr.-t, továbbá a Budapesti Egyetemi Turista-Egyesület részéről JASKÓ SANDOR és a Pannonia Turista-Egyesület részéről KESSLER HUBERT urakat. Az elnöki megnyitó szövege a „Barlangvilág“ egyik közeli füzetben teljes tejedelemben fog megjelenni. Ezután KADIC OTTOKÁR dr. beszámol *a magyar barlangkutató állásáról az 1933. évben*. E beszámoló szövege e füzet 1-ső

oldalán található. MOTTL MÁRIA dr. a *Társulatnak 1933. évi működéséről* tesz jelentést. Ennek szövege e füzet 17. oldalán jelent meg BARBIE LAJOS pénztáros jelentést tesz a *Társulatnak 1933. évi pénzforgalmáról és előterjeszti az 1934. évi költségvetést*. Végül ASCHER ANTAL jelenti, hogy a Számvizsgáló Bizottság a pénztári könyvet rendben találta, mire a közgyűlés a pénztárosnak a felmentést megadja.

MOTTL MÁRIA dr.

A Magyar Barlangkutató Társulat működése az 1933. évben.

A Társulatnak az elmúlt év végén 4 pártfogó, 10 tiszteleti 3 alapító, 3 levelező és 123 rendes, összesen 143 tagja volt. Az év folyamán 2 új tag belépett, 19 kilépését jelentette be vagy töröltetett, 1 tag pedig elhunyt.

Társulatunk működése most is főleg előadások megtartásában és publikációk kiadásában nyilvánult meg. A közgyűlésen kívül 6 választmányi és 6 szakülést tartottunk. Ezeken az üléseken összesen 12 szakelőadás hangzott el és pedig KADIC OTTOKÁR dr. 3, SZILÁDY ZOLTÁN dr. és SEBŐS KÁROLY 2—2, CHOLNOKY JENŐ dr., GEBHARDT ANTAL dr. KESSLER HUBERT, KOLOSVÁRY GÁBOR dr. és SCHÖNVISZKY LÁSZLÓ 1—1 előadást tartott. Az előadások címe és rövid kivonata lapunk külön rovatában jelent meg, míg néhány dolgozatot teljes terjedelmében közöltük.

Társulatunkon kívül LÓCZY LAJOS dr., a Washingtonban tartott nemzetközi geológiai kongresszuson számolt be a Mussolini-barlangban végzett ásatások eredményeiről. Az előadás szövege a kongresszus munkálataiban jelenik meg s így a világ összes geológusai értesülnek kutatásaink eredményéről. Az Aggteleki barlangról CHOLNOKY JENŐ dr. a rádióban ismertető, KESSLER HUBERT pedig ugyancsak a Baradláról tartott több helyen propaganda-előadást.

Örömmel jelenthetem, hogy népszerű folyóiratunk a „*Barlangvilág*“ III. kötetét 3 füzetben adtuk ki, amit részben a Postumiai barlang igazgatósága hirdetéseiivel tett lehetővé. A fél ivnyi terjedelemben megjelent füzetek 9 dolgozatot, a hazai barlangkutató egyesületek közleményeit és egyéb kisebb cikkeket hoztak.

A más helyeken fontosabb barlangvonatkozású dolgozatok közül kiemelem Dr. KADIC OTTOKÁRNÉ-nak a Postumiai barlangról irt színes közleményét, amely „*A Természet*“-ben jelent meg. Nem barlangvonatkozású, de barlangkutató eredményeinkre támaszkodva irta meg KORMOS TIVADAR dr. nagyjelentőségű: „*Die Eiszeit im Lichte der Biologie*“ c. dolgozatát, amelyet a wieni „*Palaeobiologica*“ adott ki. A „*Földtani Közlöny*“-ben jelent meg német nyelven KADIC

OTTOKÁR cikke a Mussolini-barlang földtani viszonyairól és MOTTL MARIA dr. értekezése a medvék arctoid és speleoid bélyegeiről. PERCO ANDRÁS, tiszteleti tagunk olasz nyelven ismertetést irt a Mussolini-barlangban végzett ásatások eredményeiről, ezt a közleményt Olaszország és gyarmatai területén megjelenő összes napilapok közölték. JASKÓ SANDOR a gömör-tornai karsztvidék morfológiai viszonyairól irt cikket a „Földrajzi Közlemények“-ben, KESSLER HUBERT pedig kalauzszerű könyvecskében foglalta össze a Nagy Baradla érdekeségeit.

A Társulat gazdasági körülményei ebben az évben is szerény keretek között mozogtak. A Számvizsgáló Bizottság megállapítása szerint a bevétel 1146.78 pengőt tesz ki, a kiadás pedig 746.49 pengő volt. A maradék eszerint 400.29 pengő, ebből az alaptökére esik 196 pengő, míg készpénzmaradvány 204.29 pengő.

MOTTL MARIA dr.

A MAGYAR BARLANGTANI IRODALOM JEGYZÉKE.

Közli: SCHÖNVISZKY LASZLÓ

- 1769 *Engel, J. J.* der Philosoph für die Welt: Antipáros barlangja. (Mindenés gyűjtemény, II. negyed p. 236—240, 241—249).
- 1796-
1799 *Vályi András*: Magyarországnek leirása. Buda.
- 1797 vagy 1798 *Townson, Robert*: Voyage en Hongrie . . . publié a Londres en 1797, traduit . . . par le C. Cantwel. Tom. 1—3. Paris.
- 1800 *Townson, Robert*: Reize in Hungarijen. Met een kort bericht der Stad Weenen. 1—2 deelen. Haage.
- 1806 A „Keres Völgye“ Leirásának folytatása. (Pesterei barlang.) (Hazai tudositások 1806. III. negyed. p. 116—118.)
- 1831 *Vass E. (Imre)*: Neue Beschreibung der Aggteleker Höhle des Gömörer Comitats in Ungarn, sammt Grundriss, Durchschnitt und Situations-Plan, sowohl der schon früher bekannten als auch deren im Jahre 1825 den 1. Juny entdeckten Höhlungen. Pesth: Gedr. bei L. Landerer. p. V+88.
- 1836 Merkwürdige Höhlen in Siebenbürgen. (Neuer geminnütziger Kalender für Siebenbürgen.)
- 1838 Die Thorenburger Kluft in Siebenbürgen. (Blätter 39.)